

Patsiendi elulõpu tahteavaldus

Kuidas saaksime teha nii, et inimese elu lõpp oleks väärikas tema enda veendumuste ja väärtuste järgi?

Kuigi võlaõigusseaduse järgi tuleb enne inimese ravimist välja selgitada tema tahe, ei ole otsustusvõimeetuks jäänud patsientide autonoomia praegu Eestis vajalikul määral kaitstud ja inimesed võivad saada ravi, mida nad otsustusvõimelisena kindlasti ei sooviks.

Probleemil on mitu tahku - pered lükkavad edasi arutlusi elu lõpust, mis võimaldaks lähedastel paremini esindada otsustusvõimetu patsiendi soove, paljudel arstidel puudub oskus surmast rääkida, vähe teatakse palliatiivravi võimalustest, samuti on ressursid palliatiivravi pakkumiseks väga piiratud.

Innoprogrammis keskendusime patsiendi elulõpu tahteavalduse vormi, selle koostamise ning rakendamise protsessi väljatöötamisele

Programmi lõpuks jõudis elulõpu tahteavaldus tänu põhjalikule eeltööle uue põlvkonna tervise infosüsteemi teostamist ootavate tööde nimekirjas ootamatult kõrgele kohale.

2024. aasta veebruaris moodustas sotsiaalminister Riina Sikkut komisjoni, mille ülesanne on koostada

Vabariigi Valitsusele ettepanekud palliatiivse ravi, geriaatria ning patsienditestamendi korraldamiseks Eestis.

Töögrupis õigusanalüüsi ja osapooltega käsikäes läbi töötatud teenuseprotsessid, kaardistatud nõustamismudel ning visandatud juhendid on andnud Sotsiaalministeeriumile kindluse, et palliatiivravi raamistikuga käsikäes kiirendada elulõputahteavalduse regulatsiooni väljatöötamist lausa kaks aastat, juba 2026. aasta 1. jaanuarile!

Projektis osalesid Sotsiaalministeerium, Tartu Ülikool, Õiguskantsleri büroo, Tartu Ülikooli Kliinikum, Perearstide Selts ning Eesti Patsientide Liit. Mentoriteks Ave Habakuk ja Kersten Kõrge

Loe lähemalt projekti kokkuvõtvatelt slaididelt:

[Patsiendi elulõpu tahteavaldus - lõpuesitlus.pdf | 1.33 MB | pdf](#)

LISALUGEMIST

[Meie ühiskond on elulõpu tahteavalduseks valmis | ERR](#)

[Patsiendi elulõpu tahteavaldus muudab kriisihetked kergemaks | Saarte Hääl](#)

[Valgus tunneli lõpus: vaata milline hakkab välja nägema patsiendi elulõpu tahteavaldus | Õhtuleht](#)

[Plaanitava elulõpu tahteavaldusega ei saa soovida eutaneerimist | Delfi](#)

Projekti toimumisaeg: 2022

Projekti viidi ellu innovatsiooniprogrammi raames

Uuendatud 11.09.2025